

# AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

Azərbaycan Respublikası  
Təhsil Nazirliyinin  
1463 sayılı 31 avqust 2012-ci il  
tarixli əmri ilə təsdiq edilmişdir.



## ALİ TƏHSİL PİLLƏSİNİN DÖVLƏT STANDARTI

### MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİNİN İXTİSAS ÜZRƏ

### TƏHSİL PROQRAMI

İxtisasın (proqramı) şifri və adı: 060309 – Estrada sənəti

BAKİ – 2012

## 1. Ümumi müddəalar

- 1.1. Magistratura səviyyəsinin **060309 – Estrada sənəti** ixtisası üzrə Təhsil Proqramı «Təhsil haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununa, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarları ilə təsdiq olunmuş «Ali təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramı», «Magistratura təhsilinin məzmunu, təşkili və «magistr» dərəcələrinin verilməsi Qaydaları»nın tələblərinə, «Ali təhsilin magistratura səviyyəsi üzrə ixtisasların (ixtisaslaşmaların) Təsnifatı»na və digər qanunvericilik aktlarına uyğun hazırlanmışdır.
- 1.2. Təbiiyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən ali təhsil müəssisələri **060309 – Estrada sənəti** ixtisası üzrə magistr hazırlığını bu Təhsil Proqramı ilə həyata keçirir.
- 1.3. Strukturda istifadə olunan işarələr:  
ÜK – ümummədəni kompetensiyalar  
PK – peşə kompetensiyaları

## 2. 060309 – Estrada sənəti ixtisasının xarakteristikası

- 2.1. Təhsil Proqramının mənimsənilməsinin normativ müddəti və məzunlara verilən elmi-ixtisas dərəcəsi:

İxtisasın şifri və adı	Verilən elmi-ixtisas dərəcəsi	Əyani forma üzrə təhsil müddəti	Kreditlərin sayı
<b>060309 – Estrada sənəti</b> <i>- Estrada populyar musiqisinin tarixi və nəzəriyyəsi</i>	Magistr	2 il (qiyabi forma üzrə təhsil müddəti 6 ay artıqdır)	120

## 3. Məzunun ixtisas xarakteristikası və kompetensiyası

- 3.1. **Magistrin ixtisas xarakteristikası**  
Magistr nəzəri prinsip və tədqiqat metodları haqqında ümumi təsvirə və geniş biliyə malik olmalı, peşə hazırlığı tələb edən elmi-tədqiqat işi aparmağa və pedaqoji fəaliyyətə hazır olmalı, peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri həll etməyi bacarmalıdır.
- 3.2. **Proqramın mənimsənilməsi nəticəsində məzunun kompetensiyasına qoyulan tələblər.**

**3.2.1.** Məzun aşağıdakı ümummədəni kompetensiyalara (ÜK) yiyələnməlidir:

- kollektivdə işləmək (ÜK-1);
- digər sahələrin mütəxəssisləri ilə ünsiyyətdə olmaq (ÜK-2);
- fəal sosial mobillik (ÜK-3);
- beynəlxalq arenada işləmək (ÜK-4);
- hüquqi biliklər və etik normalara malik olmaq (ÜK-5);
- yeni ideyalar irəli sürmək (ÜK-6);
- müstəqil işləmək (ÜK-7);
- elmi-tədqiqat və yaradıcılıq, pedaqoji işlərin təşkilində, elmi kollektivin idarə olunmasında bacarıq və vərdislərə malik olmaq (ÜK-8);
- təşəbbüskarlıq və liderlik (ÜK-9);
- işi təşkil etmək və planlaşdırmaq qabiliyyətinə malik olmaq (ÜK-10).

**3.2.2.** Məzun aşağıdakı peşə kompetensiyalarına (PK) yiyələnməlidir:

***Elmi-tədqiqat sahəsi üzrə:***

- estrada populyar musiqisinin tarixi, nəzəriyyəsi və tədrisi üzrə fundamental biliyə malik olmaq (PK-1);
- estrada sənətinə aid tədqiqatlarda fundamental prinsiplərə riayət etmək (PK-2);
- estrada sənətinə aid elmi-nəzəri ədəbiyyatdan istifadə etmək (PK-3);
- estrada ifaçısı, xor artisti, estrada artisti qismində çıxış etmək (PK-4);
- yaradıcılıq prosesində sənətsünaslıq üzrə nəzəri biliklərdən istifadə etmək (PK-5);
- estrada ifaçılığının aktual problemləri barədə geniş məlumat əldə etmək (PK-6);
- estrada sənətinə aid bilik və səriştədən təcrübədə istifadə etmək (PK-7).

***Pedaqoji sahə üzrə:***

- ümumtəhsil, texniki-peşə, orta ixtisas təhsil müəssisələrində və ali təhsilin bakalavriat səviyyəsində ixtisas fənlərinin tədrisini aparmaq (PK-8);
- elektron kitabxanalardan, referativ jurnallardan, internetdən məlumatlar əldə etmək (PK-9);
- tədris, təlim və ya digər üsullarla öz biliklərini başqasına ötürə bilmək (PK-10);

***Təşkilati-inzibatçılıq sahəsi üzrə:***

- elmi axtarışların nəticələrini ifaçılıq fəaliyyətində tətbiq etmək və yaradıcılıq işlərinin təqdimatını hazırlamaq (PK-11);
- fənnin tədrisi ilə bağlı bilikləri təqdim etmək və onları iş şəraitinə adaptasiya etmək (PK-12);
- ifaçı kollektivlərinin, xor kapellalarının işində iştirak etmək (PK-13);
- qrupların elmi-tədqiqat və yaradıcılıq işlərinə rəhbərlik etmək (PK-14);
- ixtisas biliklərini düzgün və yığcam ifadə etmək (PK-15);

- müasir kompyuter texnologiyalarından istifadə qabiliyyətinə malik olmaq **(PK-16)**;
- elmi-tədqiqat və yaradıcılıq işlərini planlaşdırmaq və aparmaq **(PK-17)**;
- ümumi və fərdi iş formalarını təşkil etmək **(PK-18)**;
- peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri həll etmək **(PK-19)**;
- innovativ yanaşma tələb edən mürəkkəb və gözlənilməz şəraitlərdə müstəqil şəkildə fəaliyyət göstərmək **(PK-20)**;
- təşkilat və ya qrupların strateji fəaliyyəti ilə bağlı məsuliyyət daşımaq **(PK-21)**;
- mürəkkəb şəraitlərdə etik qaydalara uyğun şəkildə davranma bilmək, şəxsi davranışların etik aspektləri, imkanları, məhdudiyyət və sosial rolunu anlamaq, fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı məsələlərdə əsaslandırılmış qiymətləndirmə aparmaq **(PK-22)**;
- davamlı təlim və peşəkar inkişafı ilə bağlı şəxsi və digərlərinin ehtiyaclarını qiymətləndirmək, həmçinin müstəqil təhsil üçün zəruri olan səmərəli metodlardan istifadə edə bilmək **(PK-23)**;
- müvafiq fəaliyyət və metodları təklif etmək və planlaşdırmaq, onların qısa və uzunmüddətli nəticələrini təhlil etmək **(PK-24)**;
- fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri yaradıcı şəkildə müəyyənləşdirmək və ortaya qoya bilmək, konkret vaxt çərçivəsində və məhdud informasiya şəraitində onları həll edə bilmək **(PK-25)**;
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı müvafiq texnologiya və metodları seçmək və onlardan istifadə edə bilmək, həmçinin potensial nəticələri müəyyənləşdirmək və/və ya qiymətləndirə bilmək **(PK-26)**;
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı şəxsi davranışlarını tənqidi şəkildə qiymətləndirmək **(PK-27)**;
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri Azərbaycan və bir xarici dildə şifahi və yazılı olaraq təqdim etmək və əsaslandırmaq, həmçinin mütəxəssis və qeyri-mütəxəssislərlə birgə müvafiq müzakirələrdə iştirak edə bilmək **(PK-28)**.

#### **4. Peşə fəaliyyəti üzrə hazırlıq səviyyəsinə və təhsilin məzmununa qoyulan minimum tələblər**

##### **4.1. Peşə fəaliyyətinin xarakteristikası.**

**4.1.1. 060309 – Estrada sənəti** ixtisası üzrə magistrlərin peşə fəaliyyətinin əsas istiqamətləri:

- elmi-tədqiqat sahəsi üzrə;
- pedaqoji;
- təşkilati-inzibatçılıq və s.

#### 4.1.2. Hazırlıq səviyyəsinə qoyulan tələblər:

##### *Elmi-tədqiqat sahəsi üzrə:*

- elm və texnikanın nailiyyətlərindən, Azərbaycanın və xarici ölkələrin qabaqcıl təcrübəsindən istifadə etməklə estrada ifaçılığы sahəsində aparılan elmi-tədqiqat və yaradıcılıq işlərini təhlil etmək və nəticələri ümumiləşdirmək;
- konfranslar, seminarlar, simpoziumlar, müsabiqələr hazırlamaq və keçirmək;
- elmi nəşrlər hazırlamaq və redaktə etmək.

##### *Pedaqoji sahə üzrə:*

- mühazirə oxumaq;
- seminar, məşğələ, fərdi dərslər aparmaq;
- pedaqoji təcrübəyə rəhbərlik etmək;
- müasir proqram təminatından istifadə etmək;
- ixtisas metodikası ilə bağlı biliklərdən istifadə etmək;
- ixtisasın tədrisinə dair informasiyaların toplanması və emalında İKT-dən istifadə etmək və s.

##### *Təşkilati-inzibatçılıq sahəsi üzrə:*

- elmi-tədqiqat, yaradıcılıq və tədris kollektivlərinin işini təşkil etmək;
- fəaliyyət nəticələrini proqnozlaşdırmaq üçün elmi yenilikləri tətbiq etmək;
- qəbul olunmuş qərarların nəticələrini kəmiyyət və keyfiyyətə qiymətləndirmək və s.

#### 4.2. Təhsilin məzmununa qoyulan minimum tələblər

□ İxtisas üzrə fənn bölümləri, fənlərin kreditləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq və vərdişlər baxımından) və qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları.

Fənn bölümünün kodu	Fənn bölümləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq vərdişlər baxımından)	Fənn bölümləri üzrə kreditlərin sayı	Fənnin kodu və adı	Fənn üzrə kreditlərin sayı	Qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları
<b>Təhsil hissəsi</b>					
MHF-B00	<b>Humanitar fənlər bölümü</b> Bu bölümə daxil olan fənlərin öyrənilməsi nəticəsində magistr <b>bilməlidir:</b> - ixtisasa aid pedaqoji ədəbiyyatı öyrənməyi, xarici dildə oxuyub başa düşməyi;	14	MHF-B01 <i>Xarici dil</i>  MHF-B02 <i>Ali məktəb pedaqogikası</i>	6  4	ÜK-1 ÜK-2 ÜK-3 ÜK-4 ÜK-5 ÜK-6 ÜK-7

	<p>- Azərbaycanda ali təhsil sistemini, təlim prosesi və təhsilin məzmununu, elmi-tədqiqat (müəllim və tələbə) işinin metodikasını;</p> <p>- psixologiyanın metodlarını, psixologiyanın əsas istiqamətlərini, qarşılıqlı münasibətlərin psixologiyasını, tələbə psixologiyasını və s.</p> <p><b>bacarmalıdır:</b></p> <p>- ixtisasa aid xarici dildə elmi ədəbiyyatı tərcümə etməyi, annotasiya, referat, tezis, tərcümeyihal və s. yazmağı;</p> <p>- məşğələləri planlaşdırmağı və aparmağı, elmi-tədqiqat işini yerinə yetirməyi, eksperiment aparmağı və nəticələri tətbiq etməyi;</p> <p>- hər bir tələbəyə psixoloji baxımdan fərdi qaydada yanaşmağı.</p> <p><b>yyılənməlidir:</b></p> <p>- xarici dildə lüğətin köməyi ilə oxumaq və yazmaq vərdişlərinə, ali təhsil müəssisəsində tədris və tədqiqat işləri aparmağa, tələbələrə psixoloji yanaşma keyfiyyətlərinə və s.</p>		<p><b>MHF-B03</b> <i>Psixologiya</i></p> <p><b>MHF-B04</b> <i>Seçmə fənlər*</i></p>	<p>2</p> <p>2</p>	<p>ÜK-8 ÜK-9 ÜK-10</p>
<b>MİF-B00</b>	<p><b>İxtisas (ixtisaslaşma) fənlər bölümü</b> Bu bölümə daxil olan fənlərin öyrənilməsi nəticəsində magistr <b>bilməlidir:</b></p> <p>- estrada sənətinin tarixi və nəzəriyyəsini;</p> <p>- qədim dövrdən başlayaraq bu günə kimi estrada ifaçılığının keçdiyi təkamül yolunu;</p> <p>- estrada ifaçılığından, estrada müğənniliyindən asılı olaraq estrada ifaçılığının spesifik xüsusiyyətlərini;</p> <p>- estrada sənətinin təkamülü prosesində görkəmli müğənnilərin fəaliyyəti və onların yaradıcılıq prinsip və metodlarını;</p> <p>- müasir dövrdə estrada ifaçılığının aktual problemlərini;</p> <p>- səs aparatının spesifik xüsusiyyətləri və imkanlarını;</p> <p>-dünya və Azərbaycan bəstəkarlarının estrada əsərlərini;</p> <p>- musiqinin janr və formalarını;</p>	76	<p><b>MİF-B01</b> <i>Estrada ifaçılığının müasir problemləri</i></p> <p><b>MİF-B02</b> <i>Estrada ifaçılığının tarixi və metodologiyası</i></p> <p><b>MİF-B03</b> <i>Ali məktəbin müəyyən etdiyi fənn:</i></p> <p><b>MİF-B04</b> <i>İxtisaslaşmaya ayrılan fənlər*</i></p> <p><b>MİF-B05</b> <i>Seçmə fənn*</i></p>	<p>4</p> <p>2</p> <p>4</p> <p>42</p> <p>24</p>	<p>PK-1 PK-2 PK-3 PK-4 PK-5 PK-6 PK-7 PK-8 PK-9 PK-10 PK-11 PK-12 PK-13 PK-14 PK-15 PK-16 PK-17 PK-18 PK-19 PK-20 PK-21 PK-22 PK-23 PK-24</p>

- XX əsr dünya musiqi sənətinin əsas təmayüllərini, Azərbaycan bəstəkarlarının yaradıcılığında, o cümlədən estrada əsərlərində təzahür edən üslub xüsusiyyətlərini;

- XX əsrin mədəniyyətini səciyyələndirən mürəkkəb və rəngarəng cərəyanlar, istiqamətlər, texnika növləri, üslub axtarışları nəticəsində musiqi sənətində yaranmış zəngin, çoxmənalı və ziddiyyətli mənzərəni;

**bacarmalıdır:**

- estrada ifaçısı, ansambl üzvü, xor artisti, estrada artisti qismində çıxış etməyi;

- iri və xırda janrlarda yazılmış musiqi əsərlərini ifaçılıq mövqeyindən təhlil etməyi;

- dünya musiqisi nümunələri və Azərbaycan bəstəkarlarının estrada əsərlərinin təfsirini verərkən əsərin üslub xüsusiyyətlərini, bədii məzmunu və müəllif qayəsini dinləyiciyə çatdırmağı;

- Avropa və Azərbaycan musiqisinə aid olan estrada əsərlərinin bədii xüsusiyyətlərini təhlil etməyi;

- estrada əsərlərini asanlıqla üzdən oxumağı;

**iyələnmişdir:**

- ifaçı üçün zəruri olan professional keyfiyyətlərə;

- estrada ifaçılığının tarixi, nəzəriyyəsi və metodikasına dair dərin biliklərə;

- bəstəkar yaradıcılığının janrları və formaları, o cümlədən estrada musiqisinin janrları barədə dərin biliklərə;

- estrada ifaçısı kimi fərdi yaradıcılıq işini planlaşdırmaq, fərdi repertuar seçimi aparmaq sərəştəsinə;

- ansambl ifaçısı kimi repertuar tərtibində iştirak etmək sərəştəsinə;

- xor artisti, estrada artisti qismində çıxış etmək sərəştəsinə.

PK-25  
PK-26  
PK-27  
PK-28

ET-B00	<b>Elmi tədqiqat işləri</b> Magistr elmi-tədqiqat işini yerinə yetirmək nəticəsində aşağıdakıları bil-məli və bacarmalıdır: - elmi-tədqiqat işlərini mövzu, struktur, üslub, janr istiqamətində planlaşdırmağı; - tədqiqat mövzusunu elmi-nəzəri müddəalar əsasında seçməyi; - sistemli ədəbiyyat siyahısının tərtibini; - elmi-tədqiqat işini sənət nümunələrinə istinadən aparmağı; - elmi-tədqiqat işinin nəticələrini nəzəri təhlil etməyi, onu digər müəlliflərin nəticələri ilə müqayisəli təhlil etməyi; - bəşəri və dövlətçiliklə bağlı ideyaların əhəmiyyətini tətbiqi imkanlarını müəyyənləşdirməyi; - elmi-tədqiqat işinin gələcəkdə hansı istiqamətdə davam etdirilməsi imkanlarını müəyyənləşdirməyi; - yerinə yetirilmiş tədqiqat işinin müdafiəsini; - elmi-tədqiqat işinin nəticələrinin çap üçün hazırlanmasını; - elmi-tədqiqat və elmi pedaqoji təcrübələrdə iştirak etməyi, onların nəticələrini ümumiləşdirməyi və magistrlik dissertasiyasında istifadə etməyi və s.	30	Elmi tədqiqat təcrübəsi  Elmi pedaqoji təcrübə  Magistr dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi	6  6  18	PK-1 PK-2 PK-3 PK-4 PK-5 PK-6 PK-7 PK-8 PK-9 PK-10 PK-11 PK-12 PK-13 PK-14 PK-15 PK-16 PK-17 PK-18
Kreditlərin ümumi sayı	120		120		

\*Bütün bölümlərdə seçmə fənlər müvafiq səriştalərə (kompetensiyalara) uyğun ali təhsil müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir.

\*\*İxtisaslaşmalar üzrə səriştalər (kompetensiyalar) və buna müvafiq fənlər ali təhsil müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir.

4.3. İxtisas üzrə magistr təhsil proqramının yerinə yetirilməsi müddəti: ümumi həftələrin sayı – 94

o cümlədən:

- nəzəri təlim – 45 həftə
- təcrübələr (elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji) – 8 həftə
- imtahan sessiyaları – 15 həftə
- magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi – 12 həftə
- tətilər – 14 həftə



## 5. Maddi-texniki tədris bazası və kadr potensialı

- 5.1. Ali təhsil müəssisəsinin **060309 – Estrada sənəti** ixtisasının təhsil proqramına müvafiq hazırlanmış tədris planında nəzərdə tutulan fənlər üzrə dərslərin aparılması, təcrübələrin keçirilməsi və elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq İKT ilə təchiz olunmuş kabinet və laboratoriyalar, kompyuter sinifləri, emalatxanalar və s. ilə təmin olunmuş maddi-texniki bazası olmalıdır. Təhsilalanların ali təhsil müəssisəsinin lokal şəbəkəsinə, internetə, məlumat bazalarına, elektron kitabxanalar, axtarış sistemlərinə çıxışı təmin edilməlidir.
- 5.2. Fənlərin tədrisi, bir qayda olaraq, ali təhsil müəssisələrinin elmi dərəcəsi və ya elmi adı olan professor-müəllim heyəti tərəfindən aparılır. Bu fəaliyyətə həmin şərtləri ödəyən digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər cəlb oluna bilər.
- 5.3. Magistrlik dissertasiyalarına elmi rəhbərlik, bir qayda olaraq, həmin təhsil müəssisəsində çalışan professor-müəllim heyətinin elmi adı və ya elmi dərəcəsi olan nümayəndələri və ya həmin şərtləri ödəyən digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər tərəfindən həyata keçirilir.

## 6. Tədris prosesinin forma və metodları

- 6.1. Magistrantın nəzəri təlimi və pedaqoji hazırlığı mühazirə, məşğələ, seminar, məsləhət, sərbəst iş, pedaqoji təcrübə və s. formalarda həyata keçirilir.
- 6.2. Magistr hazırlığı üzrə tədris prosesində şifahi şərh, müsahibə, interaktiv təlim, müstəqil iş, diskussiya, dəyirmi masa, illüstrasiya, tədqiqatçılıq, laboratoriya və praktik iş və digər metodlardan istifadə edilə bilər.
- 6.3. **060309 – Estrada sənəti** ixtisası üzrə magistr hazırlığında elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji təcrübələr nəzərdə tutulur (təcrübələrin məqsəd və vəzifələri ixtisasdan asılı olaraq müəyyənləşdirilir). Təcrübələr növündən asılı olaraq müvafiq təşkilatlarda, yaxud ali məktəblərin kafedra və laboratoriyalarında, bunların nəzdindəki məktəblər və yaradıcılıq studiyalarında keçirilə bilər.

## 7. Yekun dövlət attestasiyasına qoyulan tələblər və qiymətləndirmə

- 7.1. Yekun dövlət attestasiyası magistrlik dissertasiyasının müdafiəsindən ibarətdir. Dissertasiyanın məzmununa, həcminə, strukturuna qoyulan tələblər və onun müdafiəsi qaydaları Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi tərəfindən müəyyənləşdirilir.
- 7.2. Təhsilalanların biliyinin qiymətləndirilməsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmiş qaydalar əsasında həyata keçirilir.
- 7.3. Yekun Dövlət Attestasiyası nəticəsində məzunlara magistr ali elmi-ixtisas dərəcəsi və dövlət nümunəli diplom verilir.

### Razılaşdırılmışdır:

Azərbaycan Respublikası Təhsil  
Problemləri İnstitutunun  
direktoru

\_\_\_\_\_ A.Mehrabov

« \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 2012-ci il

Azərbaycan Respublikası Təhsil  
Nazirliyinin Ali və orta ixtisas  
təhsili şöbəsinin rəisi

\_\_\_\_\_ İ.Mustafayev

« \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 2012-ci il

Mədəniyyət və incəsənət ixtisaslar  
qrupu üzrə Dövlət Təhsil Standartları  
hazırlayan işçi qrupun sədri

\_\_\_\_\_ V.Məmmədova

« \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 2012-ci il

Azərbaycan Respublikası Təhsil  
Nazirliyinin Elmi Metodiki-Şurasının  
«İncəsənət» bölməsinin sədri

\_\_\_\_\_ Z.Qafarova

« \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 2012-ci il